

ŠIMUN, relikvijar Sv. Asela. Nin, Riznica župne crkve

diplomirao 1935. Bio je crtač na Medicinskome i Veterinarskome fakultetu u Zagrebu. Za vrijeme II. svj. r. realističkim načinom radi mnogobrojne crteže i akvarele s prizorima iz partizanskih dječjih domova i zbjegova (*Iz dječjeg doma*, *Kurir*). Poslije toga u okolici Zagreba i rodnome Turopolju nalazi motive za svoje tonski izvedene akvarele. — Samostalno je izlagao u Zagrebu, Karlovcu, Rijeci, Splitu, Mariboru, Beogradu i Podgorici. Retrospektivna izložba njegovih ratnih crteža i akvarela održana je u Muzeju revolucije naroda Hrvatske u Zagrebu 1989.

LIT.: S. Mateljan, Likovna umjetnost u NOB-i Hrvatske (katalog), Zagreb 1974. — D. Ivaniša, Petar Šimaga (katalog), Zagreb 1989. R.

ŠIMAGA, Romano, keramičar (Zagreb, 5. VIII. 1938). Završio Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1957 (S. Skopal) i Akademiju 1962 (M. Tartaglia). Od 1964. nastavnik na keramičkome odjelu Škole za primijenjenu umjetnost i dizajn u Zagrebu. Uz pedagoški rad bavi se keramikom. Na rotirajućoj ploči kreira vaze, amfore i slobodne oblike. — Samostalno izlagao u Zagrebu 1965.

LIT.: M. Baričević, Povijest moderne keramike u Hrvatskoj, Zagreb 1986. Ma. B.

ŠIMAT, Žarko, slikar (Šid, 10. I. 1909 — Buenos Aires, 7. IX. 1985). Studirao je slikarstvo u Toulouseu, potom u Parizu na École des beaux-arts 1930–32 (P. Bonnard). U Zagrebu je diplomirao pravo i djelovao do 1945, kada je emigrirao u Italiju. Od 1947. živio je u Argentini gdje je u Harlinghamu kraj Buenos Airesa imao atelje i priv. slikarsku školu. Slikao je mrtve prirode, krajolike, portrete i aktove u ulju, akvarelu, pastelu i ugljenu, u početku blizak postimpresionizmu. Poslije je slikao figuralne kompozicije zagasisita kolorita i naglašenih volumena (*Odmor*, 1952; *Procesija*, 1978; *Parisov sud*). Izdao je mapu crteža *Roma pagana y cristiana* (Buenos Aires). — Samostalno je izlagao u Zagrebu (1938, 1940, 1943), Trstu (1946), Rimu (1946, 1956), Buenos Airesu (1947, 1950, 1956, 1978, 1983); 1992. priređena mu je izložba u Velikoj Gorici. Autor je knjiga i članaka o problemima teorije i psihologije umjetnosti te monografije o I. Meštroviću (Buenos Aires 1969).

BIBL.: *Sotto il Velame. Aspetti psicologici dell'arte*, Rim 1959; Buenos Aires 1981; *El arte — conceptos fundamentales y su evolución*, Buenos Aires 1967.

LIT.: J. Babek, Ausstellung Žarko Šimat, Morgenblatt, 1938, 55. — I. Uzorinac, Izložba slika Žarka Šimata, Jutarnji list, 1940, 10. 373. — M. Katić, Slikarska izložba Žarka Šimata, Nova Hrvatska, 1943, 32. — T. Gazzari, Žarko Šimat, HR, 1986, 1. — I. Šimat Banov, Žarko Šimat (katalog), Velika Gorica 1992. V. Fo.

ŠIMAT BANOV, Ivo, povjesničar umjetnosti (Murter, 12. XI. 1951). Diplomirao je (1977) i doktorirao 1994 (R. Frangeš Mihanović) na Filozofskome fakultetu u Zagrebu, gdje predaje na Akademiji likovnih umjetnosti. Objavljuje monografije, osvrte u časopisima, predgovore u katalozima i organizira izložbe (»Nadrealizam u hrvatskoj umjetnosti«, 1980; »Suvremena hrvatska skulptura u drvu«, 1981; »Mladi hrvatski kipari«, 1984).

BIBL.: *Likovna kritika u Hrvatskoj od 1950. do 1960.*, ŽU, 1979, 28; *Testen*, Zagreb, 1982; *Vladimir Gašparić Gapa*, Zagreb 1987; *Josip Biffel*, Zagreb 1995. R.

ŠIMEK, Antun, slikar, kipar i grafičar (Pakrački Antunovac, 3. VI. 1909 — Zagreb, 3. IV. 1946). Nakon što je 1924/25. polazio kiparski odjel zagrebačke Akademije (R. Valdec, I. Kerdić), upisao se 1925. na odsjek keramike Škole primijenjene umjetnosti u Pragu. Keramikom se bavio i nakon povratka u Zagreb. Osim crteža i gvaševa radio je i grafiku. Pripadao struji našega predratnoga kritičkog realizma, bliskoga »Zemlji« i F. Masercelu (*Dva radnika*, 1936; *Robijaš*, 1940). — Sudjelovao na izložbama grupe »Zagrebački umjetnici« (1935, 1936), na izložbi »Grupe hrvatskih slikara« u Splitu (1937) te na izložbi »Pola vijeka hrvatske umjetnosti« u Zagrebu (1938/39). Radio medalje i reljefe, bavio se karikaturom.

LIT.: M. Bašičević, Zapis o Antunu Šimeku, Bulletin JAZU, 1954, 5–6. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, I, Zagreb 1987. B. Šu.

ŠIMIĆ, Antun Branko, književnik (Drinovci, Hercegovina, 18. XI. 1898 — Zagreb, 2. V. 1925). Srednju je školu polazio u Širokom Brijegu, Mostaru i Vinkovcima, od 1915. živio je u Zagrebu. Pisao kritike i teorijske eseje o lik. umjetnostima (*Konstruktivno slikarstvo*, 1921; *Slikarstvo i geometrija*, 1924). Poneke su mu kritike satirično intonirane, u mnogima je naglašen polemični ton, a česte su i analize sociološke naravi. Upoznao je našu javnost s najnovijim umj. strujanjima, pa je tako pisao i o dadaizmu. U prvom je redu kritičar hrv. ekspresionizma, kojemu je davao punu podršku, ističući vrijednosti V. Gecana, M. Trepšea, M. Uzelca i V. Varlaja, tj. kruga slikara koji se pojavio s Hrvatskim proljetnim salonom (1916). Dobro je poznao onodobne moderne teoretičare (H. Bahr, H. Walden, V. Kandinski) i promicao njihove ideje, zalažući se za estetiku ekspresionizma i konstruktivnoga slikarstva.

BIBL.: *Sabrana djela*, II, Zagreb 1960.

LIT.: J. Denegri, Umetnička kritika u Srbiji i Hrvatskoj, u katalogu: Treća decenija — konstruktivno slikarstvo, Beograd 1967. D. Hč.

ŠIMIĆ, Josip, naivni kipar i slikar (Slavonski Brod, 13. IV. 1947). Skulpturom se bavi od 1972, izlaže od 1975. Reže u drvu ekspresivne figure sažetih i jednostavnih oblika (*Utopljenik*, 1980). Bavi se crtežom i slikarstvom u kojemu se primjećuje odklon prema nadrealizmu.

LIT.: M. Špoljar, Skulpture hlebinskog kruga (katalog), Hlebine 1982.

ŠIMUN, zlatar (XIII/XIV. st.), vjerojatno Zadrarin. Oko 1303. skovao je u Ninu relikvijar u obliku ruke Sv. Asela biskupa (danas u Riznici župne crkve). Izrađen je od pozlaćena srebra u romaničkim oblicima, ukrašen medaljonima u plitku reljefu s prikazima životinja i svetaca te sa simbolima evanđelisti i biljnim viticama. Dao ga je izraditi ban P. Šubić za kneza Jurja.

LIT.: C. Fisković, Zadarski sredovječni majstori, Split 1959, str. 109, 122. — Zlato i srebro Zadra i Nina, Zagreb 1972, str. 63–67, 146, 166–167. — N. Klaić i I. Petricoli, Zadar u srednjem vijeku, Zadar 1976, str. 277. V. Fo.

ŠIMUN DUBROVČANIN, kipar (XIII. st.). Na crkvi San Andrea u Barletti isklesao jedan od najvećih i najbogatijih romaničkih portala u Apuliji, potpisavši ga kao gradanin Tranija, a podrijetlom iz Dubrovnika (incola Tranensis sculpsit Simeon Raguseus). — Bogata arhit. razvedenost i profiliranost portala odaju duh gotike, a romanički stil ukrasi pletera i lozice s ljudskim i životinjskim likovima. Portal nije očuvan u cjelini, jer mu nedostaje gornji dio (osim središnje lunete s prikazom Krista između Majke Božje i Sv. Ivana Krstitelja). Pretpostavlja se da je Š. D. također autor portala crkve San Arcangelo Michele na obližnjemu Monte Santangelu.

U Dubrovniku im nalikuje skulptura Majke Božje s djetetom u dubrovačkome muzeju.

LIT.: É. Bertaux, L'art dans l'Italie méridionale, Paris 1904, str. 659–662. — C. Fisković, Fragments du style roman à Dubrovnik, Archaeologia Iugoslavica (Beograd), 1954, str. 126–127. — J. Maksimović, Problemi ikonografije i stila na portalu Simeona Dubrovčanina u Barletti, Prilozi — Dalmacija, 1960, str. 101–112. — J. Nešković, Portal Simeona Dubrovčanina u Barletti, Zograf (Beograd), 1982, 13. D. Kt.

ŠIMUNIĆ, Marijan, slikar i karikaturist (Zagreb, 5. VIII. 1913 — 17. XI. 1942). Završio Akademiju u Zagrebu 1938 (V. Becić). Radio je portrete (*Prof. Ećimović*, *Gđa Vrtar*, *Portret dječaka*), pejzaže (*Poslije kiše*, *Zimska luka*), zagrebačke ulice (*Tkalčićeva*) u ulju, akvarelu, tušu i olovci. Autor je mnogih crteža i karikatura istaknutih hrv. javnih djelatnika, većinom glazbenika (F. Lhotka, A. Dobronić, K. Baranović, J. Gotovac). — Samostalno je izlagao u Zagrebu 1942.